

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
25 листопада 2022 року**

**м. Одеса
2022**

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ, КРИМІНОЛОГІЧНІ
ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧІ ЗАХОДИ
ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
25 листопада 2022 року**

Одеса
ОДУВС
2022

УДК 343.85:343.9+343.1(477)
К 82

Статті друкуються в авторському варіанті. Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі
К82 заходи попередження злочинності: матеріали Всеукраїнської наук.-
практ. конф. 25 лист. 2022 р. Одеса : ОДУВС, 2022. 257 с.

У збірнику представлені тези доповідей, які оприлюднені на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі заходи попередження злочинності», що відбулась у Одеському державному університеті внутрішніх справ 25 листопада 2022 року. Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, здобувачів вищої освіти, аспірантів та докторантів, практичних працівників і широкий читацький загал.

УДК 343.85:343.9+343.1(477)

© ОДУВС, 2022

КВАЛІФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОРУШЕНЬ ПРОТИ ЖИТТЯ ОСОБИ

*Спіцина Марія Денисовна,
курсантка 305-взводу ФПФППД
Одеський державний університет
внутрішніх справ
м. Одеса*

*Науковий керівник:
Чекмарьова Ірина Миколаївна,
к. ю. н., доцент, доцент кафедри
кримінального права та кримінології факультету
підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Одеський державний університет
внутрішніх справ
м. Одеса*

Кожне суспільно небезпечне діяння (дія чи бездіяльність), вчинене особами, має свої особливості та характерні риси, що відрізняють їх одна від одної. Для безпосередньої кваліфікації всіх кримінально протиправних діянь за статтями КК України необхідним і важливим є визначення правильності суб'єктивних та об'єктивних ознак, властивих кожному виду протиправного діяння.

Враховуючи положення статей 3 та 27 Конституції нашої держави, кожна людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, свобода та особиста недоторканність прямо визнаються найвищою соціальною цінністю суспільства в Україні. Законодавство зобов'язане захищати людину всіма необхідними і можливими засобами, а також здійснювати репресивну функцію щодо осіб, які порушують права громадян нашої держави [1].

У кримінальному праві кваліфікувати кримінальне правопорушення означає з'ясувати повну відповідність ознак фактично вчиненого кримінального правопорушення ознакам складу (складів) кримінально протиправних діянь, встановленим однією або кількома нормами кримінального права. Це означає, що при кваліфікації кримінального правопорушення вирішується питання про те, яке кримінальне правопорушення вчинено і якими нормами це кримінальне правопорушення передбачене.

Кримінальні правопорушення проти життя людини згідно з кримінальним законодавством України є систематизованими і мають певну правову основу. У чинному Кримінальному кодексі України [2] норми про кримінальні правопорушення проти життя людини встановлюються переважно в розділі II «Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи», але і в інших розділах Особливої частини КК України також закріплені кримінальні правопорушення проти життя, наприклад, посягання на життя державного чи громадського діяча – ст.112 КК України, посягання на життя працівника пра-

воохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця – ст. 348 КК України, посягання на життя журналіста – ст. 348-1 КК України, посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя – ст. 379 КК України, посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги – ст. 400 КК України. Проте всі ці кримінально протиправні дії зазіхають на те саме благо кожної людини – її життя.

Відмітною ознакою таких діянь є насамперед особа потерпілого. Так, для кваліфікації кримінального правопорушення за ч. 3 ст. 345 КК України, повинен бути працівником правоохоронного органу або наближеними до нього особами згідно з ч. 3 ст. 345-1 КК України – журналіст, його родичі чи члени сім'ї, ч. 3 ст. 346 КК України – Президент України, Голова Верховної Ради України, народний депутат України, Прем'єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України, Голова чи член Вищої ради юстиції, Голова чи висококваліфікований член Комісія суддів України, Голова або суддя Конституційного Суду України чи Верховного Суду України чи вищих спеціалізованих судів України, Генеральний прокурор, Директор НАБУ, Уповноважений з прав людини Верховна Рада України, голова або інший член Рахункової палати, голови Національного банку України, керівника політичної партії України, а також близьких родичів зазначених осіб, ч. 3 ст. 350 КК України – посадова особа або громадянин, які перебувають на державній службі, ч. 3 ст. 377 КК України – суддя, народний засідатель чи присяжний або їх близькі родичі [3, с. 141-143].

При кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя людини за об'єктивною стороною складу кримінального правопорушення важливо, що деякі з них (ст. 115–119 КК України) є кримінальними правопорушеннями з матеріальним складом, тобто вважаються закінченими з моменту настання суспільно небезпечного наслідку у вигляді біологічної смерті людини. При цьому об'єктивна сторона таких кримінально протиправних діянь характеризується трьома обов'язковими ознаками: суспільно небезпечним діянням, суспільно небезпечними наслідками та причинним зв'язком між суспільно небезпечним діянням і суспільно небезпечними наслідками [4, с. 242-249].

Класифікуючи втручання в життя особи за об'єктом, варто звернути увагу на те, що деякі з них можуть бути вчинені й загальним суб'єктом, тобто фізично відповідальною особою, яка досягла шістнадцяти років (статті 118–120, 129, 348-1 КК України), а також фізичні особи, які досягли 14-річного віку (ст. 112, 115–117, 348, 379, 400 КК України) або навіть окрема особа (ст. 117 КК України) - мати новонародженої дитини [5, с. 83].

Отже, можна зробити висновок, що правопорушення проти життя та здоров'я несуть в собі відповідні особистісні ознаки та окремі кваліфікуючі ознаки інших правопорушень. Особи, які уповноважені здійснювати кваліфікацію кримінальних правопорушень, повинні всебічно дослідити суб'єктивну

та об'єктивну сторону вчиненого діяння для призначення кожному правильного виду покарання. А також не буде зайвим зауважити, що відмінна ознака кримінально протиправних діянь за статтями 115, 121 КК України полягає саме в суб'єктивній стороні цих кримінально протиправних діянь, а саме в обов'язковій ознаці – вині.

Список використаних джерел:

1. Конституція України, Відомості Верховної Ради України, зміни ВВР № 11-р/2019 від 02.12.2019. 141 ст. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 №2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. №25-26. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
3. Катеринчук К. Особливості кваліфікації деяких злочинів проти здоров'я особи за Кримінальним кодексом України. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. №29.1-2. 2018. С. 141-143.
4. Мельник Р. І., І. І. Тупельняк. Кримінологічний аналіз злочинів проти життя та здоров'я особи. *Право і суспільство*. №4. 2014. С. 242-249.
5. Корогод С. В. Особливості кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я. *26 February*. 2021. С.83.

Зуєва В. С, Тімофєєва Л.Ю. ПРОБЛЕМА КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРИНИЖЕННЯ ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ.....	70
Кедик В.П. КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА ОСОБИСТОСТІ ТА ЇХ ОХОРОНА У КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	72
Колб О.Г. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ НАУКОВОЇ ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	74
Копотун І.М., Рудик М.М. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ.....	76
Масловський Р.Є, Кострицький В.В. «ШАНТАЖ» ЯК ФОРМА ОБ’ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ПОВ’ЯЗАНОГО ІЗ ВТРУЧАННЯМ В ДІЯЛЬНІСТЬ СУДОВИХ ОРГАНІВ	79
Медведєва В.М., Будяченко О.М. БЕЗПОСЕРЕДНІЙ ОБ’ЄКТ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.....	83
Мкртчян К.В. ОКРЕМІ ПИТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ НЕБЕЗПЕЧНОСТІ ЯК ОЗНАКИ ПРАВОПОРУШЕННЯ	87
Нековаль Є.І. ДО ПИТАННЯ ПРЕДМЕТУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 160 КК УКРАЇНИ	89
Перетяцько К.С., Шаблистий В.В. ОСОБЛИВОСТІ СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ЗЛОЧИН» ТА «ПРОСТУПОК»	93
Ротарь Л.М., Чекмарьова І.М. КВАЛІФІКАЦІЯ ПОСТКРИМІНАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИ.....	95
Синько К.В., Шаблистий В.В. ПРИТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	97
Сікан О.М. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ ВСТАНОВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЗАБОРОНИ ПРИМУШУВАННЯ ДО ШЛЮБУ (ст. 151-2 КК УКРАЇНИ)	101
Собко Г.М. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОХОРОНИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ЗА ЗАКОНОМ УКРАЇНИ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ...	104
Спіцина М.Д., Чекмарьова І.М. КВАЛІФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОРУШЕНЬ ПРОТИ ЖИТТЯ ОСОБИ	109